

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és leveles.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivaltal illető előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors térfogata 15 fillér. Többesbűri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazaj postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Kilátás a télre.

Az a szomorú kilátás van a télre, hogy a pauperizmus ijesztőbb mérveket fog ölteni. Tudjuk, hogy némely vidéken a buza gyengén adott. Az arató rész nem igen sokat juttatott a munkás ember kis kamarájába; eladóra alig jut belőle és ha mindjárt ősszel neki esünk a késznek, míg újra vidul a határ, bizony sok gondteljes nap virrad a magyar munkásra. Ebben a helyzetben még inkább meg kell gondolnunk, hogy a mezei munkásnak a téli keresetre való alkalmat meg kell okvetlen adnunk. Mivel adhatjuk ezt meg jobban, mint a gazdasági háziiparral. Körülbelül 100,000 már azoknak száma, kik Magyarországon háziiparral foglalkoznak, vagyis nyirtaseprűt kötnek, gyékényt fonnak, talicskát, kassa-kapa-nyelet taragnak, szóval odahaza kis tudománnyal, de nagy igyekezettel és szorgalommal napról-napra az élelmiszert megszerzik. Hogy a mezőgazdasági háziipar nem afféle esippesupp dolog, kiténik abból, hogy az alföldi Dorozsmán a gyékényfonók szövetkezetében 300,000 korona volt a forgalom. Pedig még itthon csak a kezdet kezdetén vagyunk. — Hiszen például Svájcban, a kopár óriás hegyek országában, a hol nem terem buza egy szem se, a nép mégis igen jól él. Jólétét köszönheti a téli iparüzésnek. Az a sok úri gyerek, a ki karácsony tájt babát, lovat, kocsit és más efféle játékszer kap a feyőgalyas karácsonyfa alatt, azt a svájci háziiparosok eskábálták össze. Néhol az órakereket esizolják, másutt a művirágokat készítik vagy a képkereteket vésik, ott mindenütt vastag füst esavarodik föl a házak kéményén és bizony a tűzhelyen tyúklevés fő; pedig Nagy Frigyes, a híres porosz király nem kívánt egyebet népeinek jólétére, minthogy minden alattvalójának legalább vasárnap tyúk főjjon a fazekában.

A jólétnek ezt a fokát elérték a háziiparral. Mert hiszen ennek nagyon is sok előnye van. Egyik előnye az, hogy nem kell hozzá tőke, el lehet kezdeni pénz nélkül. A másik, hogy a földművelésügyi ministerium küld akármely faluba tanítómestert, a hol a munkásság sorakozik, hogy ő télen valamely háziipart akar el-sajátítani. A harmadik nagy előnye pedig az, hogy majdnem minden vidéken a természet jóformán ingyen nyújtja a háziiparnak való nyers anyagot. Okos ember természetesen a háziiparnak azt a fajtáját választja, a melynek nyers anyaga a kezűgyében van. A hol erdő van, ott a fafaragás háziiparának kell természetszerűleg elterjednie. Vizöntötte területeken a nád, gyékény, sásfonás ipara fog virágozni. A hol szalmát kaphatunk vagy kukorica-csuhét, ott ezeket fogjuk feldolgozni. A fő az, hogy a mit dolgozunk, azért pénzt ne adjunk. Most, mikor Magyarországon a gyümölcs és szőlőtermelés olyan dicsérendő lendületnek örvend, most persze hogy legjobb lesz gyümölcs és szőlő szállító kosarakat kötni. És itt a falu érdemes bírójához, elöljáróságához szólunk. A földművelésügyi ministerium a községnek ingyen ad annyi nemes fűzva dugványt, a mennyit a község akar. — Azonfelül mindenhol megmunkálására holdanként 100 korona segítséget is ad a földművelésügyi minister. Azért adja ezt, hogy termeltetvén a faluban valamely eddig értéktelen sovány földön a nemes fűzvésszőt, a nép ráadhassa magát a fűzfavessző fonására, a szőlő és gyümölcszallító, nemkülönben baromfiszállító kosarak készítésére, a melyekből, elég furesa, hogy Galicziából millió darabokra valót hozunk minden esztendőben Magyarországra. Pedig készíthetné ezt a nép, csak akarat kell hozzá.

Különösen nálunk kell ez irányban hatha-

tós mozgalmat indítani, mert a mi népünknel meg van az ügyesség és a hajlandóság is a háziipar fejlesztésére. Balogvölgye éjszaki vidéki lakosságunk messze földön híres a háziipari termékek készítéséről; meg kell tehát azt honosítani az egész vármegye területén is.

De hogyan fogjuk meg a dolgot? Igen egyszerűen. A ki ezt a magyar néphez való igaz hajlandósággal írott sorokat elolvasta, írjon egy pár kérést a földművelésügyi ministerium háziipari megbízottjának Budapestre és ebben kérje meg a megbízott urat, hogy tanítómester, háziipari előmunkás küldessék ki. Minél többen kívánják egy faluban a tanítómestert, annál bizonyosabban ingyen megkapják. Akkor aztán a télen is lesz a népnek keresete és ha szorgalom, igyekezet társul a jószándékkal, rövid időn belül megalakulhat az értékesítő és termelő háziipari szövetkezet, mely falun és városban egyszerre véget vehet a munkások téli inségének.

Meleg indulattal ajánljuk soraink komoly megszívlelését a nép minden barátjának és különösen a gazdasági egyesületnek figyelmébe.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 16-án dr. Kovács László polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: Abonyi Pál, Baksay József, Bocskó Dániel, Benyó Béla, dr. Cziner Miksa, Ethey Frigyes, Eszényi Gyula, ifj. Csapó János, Fekete Pál, Geduly Géza, Juczkó Pál, dr. Kármán Aladár, Lévai István, ifj. Lengyel Pál, Molnár József, idő Rábelly Miklós, Rónay Gyula, dr. Ráróssy Gyula, Soós Gyula, Sütő István, Széman Endre, Szomolnok Antal, Soós Ferencz, Szabó József kozma, Szabó István, Szabó József mészáros, Törköly József, Zachar Gusztáv.

A közgyűlésnek számos tárgya volt. Először a városi tisztviselő állások összeférhetlenségi ügyében hozott törvényhatósági véghatározat olvastatott fel, mely szerint dr. Kovács László polgármester, dr. Szabó Károly városi tiszti-orvos, Institorisz Endre ügyész, Percz Samu árvászeki előadó nem tölthetnek be a takarékpénztárnál, illetve a nép- és iparbanknál igazgatói állást; dr. Gyürky Pál főjegyző, Szabó Elemér gazd. tan., Tóth Béla városi mérnök megtarthatják felügyelőségi, illetve igazgatósági tagságukat s Cseh Istvánnak, Csapó Lajosnak és Kompha Bélának szintén megengedhető a pénzügyi napi biztosság. A közgyűlés a tanács javaslata alapján a megye határozatát megfélebbzte.

A kéményseprési szabályrendelet újra tárgyalatott, miután a törvényhatóság azt nyomdhiba miatt visszaküldte. A szabályrendelet Abonyi Pál, dr. Kármán Aladár és dr. Kovács László polgármester felszólalása után elfogadtatott és felterjesztették megerősítés végett.

A Honvéd-utcai telkek belsőségekké kimondása tárgyában hozott határozatot a megye szintén visszaküldte azzal, hogy a telektulajdonosokkal egyezséget kössön a város az ut kiszélesítésére nézve. A közgyűlés megbizta a tanácsot. A vagyonleltárban szereplő értékekre nézve a törvényhatóság jóváhagyta azt a határozatot, hogy a takarékpénztári részvények névértékben, a pusztai földek holdanként 150 korona értékkel vétesenek fel.

A közgyűlés megállapította a kaszinó földszintjén levő helyiségek bérszerződését. A volt Dick-téle üzlet helyiségét Seidner Géza bérlé 6 évre 820 korona évi bérért, Tomay Alajos pedig az udvari lakást 430 korona évi bérért. Elhatározták, hogy a vágóhídi husszemle vizsgálathoz, miután a léptetés szerző üszök gyakori, egy górcsovet szerez be a város, melyre nézve ajánlatokat fog a város tétetni. A kisdudovoda ovónői lakásának föltétlenül szükséges átalakítását — mely azonban csak tavasszal lesz keresztülvihető — szintén elhatározta a képviselőtestületi közgyűlés.

Az 1910-ik évi legtöbb adót fizetőknak a biztosság által összeállított következő jegyzéke elfogadtatott:

1. *Molnár József	2248'52 kor.
2. *Baksay József	1901'72 "
3. *Gróssinger Miksa	1455'14 "
4. *Dr. Cziner Miksa	1406'84 "
5. *Farkas Zoltán	1376'64 "
6. *Sütő István	1336'64 "
7. *Dr. Lócherer Tamás	1165'16 "
8. Weisz Károly	1100'67 "
9. *Széman Endre	1051'18 "

10. Engel Adolf	1030'30 kor.
11. Áll. földművesiskola	1013'56 "
12. *Medveczky Sándor	973'24 "
13. Samarjay János	972'74 "
14. Ref. egyház	967'06 "
15. Ifj. Lengyel Pálné	956'38 "
16. *Geduly Géza	944'76 "
17. *Dr. Ráróssy Gyula	919'02 "
18. *Dr. Veress Samu	904'40 "
19. Kosiner Vilmos	819'80 "
20. Özv. Bernáth Gyuláné	751'41 "
21. Ethey Frigyes	712'54 "
22. Príncz Bertalan	686'44 "
23. Özv. Jánosdeák Andrásné	685'45 "
24. Özv. Bródy Bertalané	683'50 "
25. *Dr. Weinberger Rezső	674'— "
26. Holländer Lajos	661'75 "
27. *Dr. Krausz Gyula	616'02 "
28. Özv. dr. Szabó Sámuelné	602'73 "

Pótagok:

1. Benyó Béla	585'66 kor.
2. Ródosi Ignác	580'96 "
3. Stolcz Márton	572'08 "
4. Braun Zsigmond	549'39 "
5. Gömöri Ede	497'58 "
6. Konez Károly	476'60 "
7. Gede István	460'90 "
8. Rischányi Gyula	452'87 "
9. Köhn József	452'27 "
10. Lévai László	413'87 "

A *gal jelölték adója kétszeresen van számítva.

A tisztviselők és szolgazemélyzet drágasági pótléka, melyet mintegy 9800 koronában állapított meg a biztosság, megszavazta a közgyűlés úgy, hogy a közpénztár terhére első sorban a szolgazemélyzet drágasági pótléka vehető fel s a többi összeg az évi maradványból fedezendő, esetleg a jövő év terhére vehető fel. A 2000 koronán felüli fizetéssel bírók drágasági pótléka 15 %, a 2000 koronán aluli fizetéssel bírók 20 %-ban állapítottatott meg. Ifj. Lengyel Pál ellenezte a drágasági pótlékokat, de a polgármester felvilágosítása után, hogy t. i. a drágasági pótlék ugyanolyan arányú, mint a múlt évben, megnyugodott. Molnár József pártolta a javaslatot, mely a mai nehéz viszonyokban leli legfőbb indokolását. Így aztán az egyhangulag el is fogadtatott.

A Méhes-pusztai állami bérletbe adása folytán a városi pénztárnak megtérítendő összeget — miután az állam negyedévi utólagos bérletet fizet — megszavazta névszerint a közgyűlés.

Dickmann-testvérek kérvénye, hogy az alsó malom gőzmalom újjáépítés céljaira engedtessek át, azt határozta a közgyűlés Sütő István, dr. Cziner Miksa és dr. Ráróssy Gyula pártoló felszólalása után, hogy a polgármesternek a feltételeket magában foglaló javaslatát — a vízjog minden irányban való teljes biztosítása s a város érdekeinek föltétlen megóvása mellett — magáévá teszi s az alsó malmot tartozékaival örök évi bér fizetése mellett eladja. A tanácsi javaslat elfogadása ellen esupán ifj. Lengyel Pál szólalt fel.

A kövezetvám kérelmezését a közgyűlés a tanács javaslata alapján elhatározta akként, hogy vasuton fel- és lerakott áruk után métermázsánként 4 fillér szedhetésre kér a város engedélyt. A begyüendő összeg a város területén levő rendkívül rossz és elhanyagolt utcák kövezetének javítására fordíttassék.

A villamosítú megváltására nézve azt határozta a Sütő István és dr. Cziner Miksa felszólalása után, hogy a tanács megbizatik, miszerint Fındly István mérnökkel együtt számításokat tegyen a megváltásra, kitelepítésre és kibővítésre nézve s konkrét javaslatot terjesszen a képviselőtestület elé.

Özv. Póka Jánosnének havonként 5 korona segélyt szavaztak meg s Krupinszki Máriát a szegények intézetébe felveszik. Az iskolák 1908—1909. évi számadása rendben találatott, ugyszintén a városi köz- és gyám-pénztár s az adóhivatal is rendben találatott a vizsgálat alkalmával. Végül nyolcz illetőségi ügyben mondta ki a közgyűlés az elutasító határozatot; ezzel a 30 tárgyat elintéző közgyűlés a polgármester éltetése közben véget ért.

Alispáni jelentés.

(Vége.)

Ha már most figyelembe vesszük, hogy jelenleg az utadónak kivetett 1 %-a csak 8869 korona 80 fillért tesz ki, meg kellene kétszerezni a százalék szerinti fizetendő utadót és még akkor sem rendelkeznek utipénztárunk aránylag hasonló jövedelemmel, mint jelenleg a szomszédos vármegyékben. Az utadónak pedig ily mérvű felmérés tulhaladná az adókötések fizetőképességét és valóban lehetetlenséget képez.

Mindezekből világosan kiténik, hogy utipénztárunk a forgalmi viszonyok fejlődése s az utvonalak évenkénti szaporodása következtében oly helyzetbe jutott, hogy a jelenleg érvényben levő adózási rendszer keretén kívül kell keresnünk a kisegítő módok jövedelmének fokozására s a szükséges költségek fedezetére és az erről való gondoskodás most már elodázhatlan szükségét képezi.

Utípenztárunk jövedelmének szükséghez mért fokozása, az utadó lehető felemelése mellett is csak két módon volna elérhető, t. i. I-szór vagy az állami segélynek a szükséges hiány fedezéseig leendő felemelése által vagy pedig 2-szor a közuti fenntartási teherviselés megszüntetésének oly széles mérvű kiterjesztése által mind azokra, kik saját céljaikra és előnyeikre a vármegyei közutak használatát közvetlenül igénybe veszik és tényleg felhasználják vagyis a közuton szállított teherárúknak mérsékelt vasuti illeték (vám) kötelező fizetése alá vonása által.

Igazságos, hogy az utfenntartással és a forgalmi viszonyok fejlődésével összekötött és az eddigi adózók által már elviselhetetlenné vált teher — az eddigi adózási módozat fenntartása és lehető fokozása mellett — általánossá tétetvén, mint mérsékelt csekély vám-illeték aránylagosan mindazokra átháríttassék, kik a közutat tényleg közvetlenül saját érdekükben felhasználják és annnyival inkább, mert a szükséges nagyobb összeg erejéig az állami segély fokozása nehezebben volna elérhető és megnyerhető.

A mennyiben pedig ugyanezen vámszedési jogosultság már több törvényhatóságnak engedélyeztetett és velünk szomszédos és jobb viszonyok között levő törvényhatóság területén tényleg minden nehézség nélkül évek óta zavartalanul életbe léptetve van és ezen vármegyei utipénztárai sem voltak vármegyénk utialapjánál kedvezőtlenebb helyzetben, jogos és igazságos, hogy ezen kisegítő módozat ugyanazon feltételek mellett vármegyénk részére is megadassék.

Óda terjed ennél fogva tiszteletteljes előterjesztésem, hogy az előadott ténykörülmények felvilágosítása mellett a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumhoz indokolt feliratot intézzünk és abban törvényhatóságunk részére a vasuti vámszedési jognak engedélyezésére újabban kérjük fel a vármegyénk jogos és igazságos kérelmének érdekében, minden befolyásunkat érvényesíteni igyekezzünk.

A vármegyei egyéb pótdadók kivetésére és beszo- gáltatására nézve a következőket vagyok bátor bejelenteni:

Ebadó fejében a folyó évben kivettett	7266 kor.
Mult évről hátralékban maradt	3559 "
Összesen befizetendő volt:	10825 kor.
Ebből töröltetett	31 "
Tényleg befizetendő volt:	10794 kor.
Ebből október 1-éig befizetve lett	4652 "
Maradt hátralék:	6142 kor.
Ezen pótdadóból ez idő szerint fele rész 5397 kor. a közigazgatási kiadások fedezetére fordítandó, másik fele része 5397 korona pedig a vármegyei állategészségügyi alap kiadásainak fedezetére szolgál.	
A vármegyei szabadrendelkezési alap javára a folyó évre megszavazott 1 1/2 %-től pótdadó fejében kivettett	1923407 K
Mult évről hátralék	668596 "
Összesen befizetendő volt:	2592003 K
Szaporodás	2355 "
Összesen:	2594358 K
Töröltetett	11447 "
Tényleg befizetendő volt:	2582911 K
Október hó 1-ig befizetve lett	549704 "
Hátralékban maradt:	2033207 K

A katonai beszállásból eredő teher arányosabb megosztása céljából a folyó évre pótdadó kivetésének szüksége nem állott elő, mert a mult évi maradvány összegből az évi kiadások teljes fedezetet találnak.

A személy- és vagyonbiztonság a szokottnál nagyobb mérvben ez idő alatt meg nem zavartatott.

A lakosság helyzete a vármegye területén általában kedvező és megnyugtató. A megélhetési és kereseti viszonyok mindenütt eléggé kedvezők, sőt legnagyobb részében a vármegyének a munkás kezek elégtelensége még mindig panasz tárgyát képezi.

Annál feltűnőbb, hogy a kedvező kereseti viszonyok és általában magasra emelkedett munkabérek mellett is az Amerikába való kivándorlás még mindig folyamatosan és ez idő szerint ismét nagyban növekedőben van. Ugyanis a folyó év október hó 1-ig terjedő 9 hónap alatt beadott hivatalomhoz leginkább Amerikába szóló utlevél kiállítása érdekében 2153 kérvény 2627 egyén részére, a mult évinél 1600 kérvénnyel több és 1916-tal több egyén részére. (A mult évben beadott 553 kérvény 711 egyén részére.)

A vármegye területére könyöradamány gyűjtésre engedélyt kiadtam 32 egyén részére, a m. kir. belügyminisztérium pedig egyes egyházak részére gyűjtési engedélyt adott az ország egész területére 8 esetben.

Házalási engedélyre szóló könyvecskét kiállítottam folyó hó 1-ig 74 egyén részére, a mult évinél 28-al kevesebb egyén részére.

A hasznos házi állatok egészségi állapota — a sertésorbáncz és sertésvész kivételével — mennyiben egyéb ragadós állati betegségek járványszerűen fel nem léptek, még kedvezőnek minősíthető.

Törvényhatósági főállatorvos hiteles kimutatása szerint a mult szeptember hóban következő állati betegségek fordultak elő, u. m.: lépfene 7, vesztesség 8, juh-simló 3, rühkór 3, sertésvész 54, sertésorbáncz 36 és hercegő üszök 7 esetben.

A szükséges óvintézkedések legszigorubb fogantatva vételét minden egyes esetben elrendeltem és a legerélyesebb ellenőrködő felügyelet gyakorlata iránt az intézkedést megtettem.

Ezek után végezve tisztí jelentésemet és az egyes vármegyei közérdekű ügyek tárgyalása alkalmával előadandó előterjesztéseimet, a tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés mindenkor tapasztalt méltányoló figyelmébe és jóindulatába ajánlom.

Válasz Hanvay Zoltán urnak hozzám intézett nyílt levelére.

Hanvay Zoltán ur „A Hanva-nemzettség” cím alatt egy kis füzetkét adott ki, mely a nemrég megjelent „Gömör-Kishontvármegye nemes családjai” című munkámnak a Hanva nemzettségről szóló részét bírálja s különösen az I. kötet 278. lapján s a II. kötet 286. lapján közölt Hanva nemzettségi elágazásokat megtámadja.

En munkámat teljes hiteltérdelem forrástanulmányok, nagyrészt eredeti okiratok alapján irtam meg s kutfőimre mindenütt hivatkozom is, úgy hogy a szakemberek előtt védelmemre egy szót is feleslegesnek tartanék felhozni. Mivel azonban Hanvay Zoltán ur az által, hogy egyes adataimra könnyen rásüti a valótlanosság bélyegét, az egész nagy fáradsággal megírt munkámnak szavahihetőségét szélesebb körben támadja meg nyomtatványában, nem hagyhatom azt válasz nélkül.

A Hanva-nemzettség történetének megírásával két-féle egymással szemben álló adatesoport állott rendelkezésemre. Az egyik csoportban van Nagy Iván: Magyarország családai című nagy művének pótkötetében közölt családja, melyet régebben Hanvay Zoltán ur közölt a szerzővel, aztán Hanvay Zoltán ur által a Gömör-megyei Muzeumban elhelyezett családfá, mely az előbbtől egyes helyeken eltér, és Hanvay urnak 1904-ben megjelent „Sötét lapok” című műve. A másik csoportból a fontosabbak a Nemzeti Muzeumban elhelyezett Hanvay levéltár eredeti s így teljesen hitelt érdemlő okiratai; a magyar tudományos akadémia által kiadott okmánytárak; dr. Karácsonyi Jánosnak: „A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig” című műve, melyet szintén az Akadémia adott ki, valamint dr. Wertner Mórnak hason című munkája.

Ezek az utóbbi kutfők a Hanvay ur által kiadott családfáknak teljesen ellentmondanak. Mi sem természetesebb tehát, minthogy a Hanvay ur által közölt családfát mellőzőm kellett s a hiteles okiratok által nyújtott adatokat s a fenti nagytekintélyű munkák közleményeit fogadtam el. A Hanvay Zoltán ur által valótlannak feltüntetett Hanva nemzettség ősfáját bárki feltalálhatja dr. Karácsonyi Jánosnak és Wertner Mórnak fent idézett munkáiban is. Ugyanezekből meggyőződhet bárki, hogy a Hunt név nem *genus-név*, nem vezetéknev volt, hanem személy név, mely százával fordul elő az akkori lakosság nevei között. Az a zavarosnak mondott osztály pedig Hunt ispán s több atyafiai közt 1266-ban tényleg végbe ment, amint ezt a Hazai Okmánytár VII. 105. lapján a Hanvay levéltárból közölt okirat bizonyítja.

De mi érdekem is lehetett volna nekem abban, hogy az általam nagyra becsült hanvai remetével ellentétben családfákat koholjak. Valjon nem sokkal könnyebb munka lett volna-e egyszerűen átvenni az ő általa már kiadott teljes leszármazást, mintsem hónapokig tanulmányozni a Hanvayaknak 8—10 ládára terjedő levéltárának avult pergameneit s lapozni a nagy okmánytárakat? Hiszen Hanvay urnak, vagy éppen Nagy Ivánnak művére, mint forrásra hivatkozva, úgy is tedve lettem volna. Így még abba a kellemetlen helyzetbe sem jutok, hogy egy nagy népszerűségnek örvendő s általam mindig nagyra becsült férfunak, nagy sajnálatomra kellemetlenséget okoztam. De hát az igazságot sem a könnyebbségnek, sem semmitéle érdeknek nem volt szabad aláhelyeznem, mert a történész tévedhet, de meggyőződése ellenére valótlán adatokat soha sem írhat. En telelős vagyok munkámért nemcsak most, de még az utókor előtt is.

Megértem és méltányolni tudom Hanvay urnak a lelkesedését az ősi családfá iránt, melyet apáiról örökölt, rosz néven sem veszem munkám ellen intézett támadását. Magam is lelkesedtem még nemrégem egy saját családomra vonatkozó szintén régi keletű, hagyományos teljegyzésért, de azért munkámban ezt is mellőzőm, mert az hiteles okiratokkal nem támogatható.

Hogy a kiváló szereplésű Hanvayak családfáját csak a XVI. század közepétől közlöm szakadatlan, annak az oka az, hogy azt feljebb vinni hitelesen nem tudtam megszaktatás nélkül. Szándékomban van azonban, hogy egy később megjelenő pótkötetben az összes Hanva nembeli családok törzsfáját közlöm, ha azt nagy fáradsággal egybe tudom állítani. Dr. Forgón Mihály.

Gömör- és Kishontvármegye alispánjától 16088/909. sz.

Hirdetmény.

A vármegyei központi irodákban az 1910-ik évre szükséges papíros, ruhaneműeknek, irodaszereknek, továbbá a vármegyei szolgásmélyzet 1910. évre szükséges s kizárólag hazai iparcikkekből előállítandó s a vármegyei várnagy irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető minőségű és megjelölt mennyiségű ruha-illetménynek zárt ajánlat, esetleg pedig alkuegyezmény utján beszerzésére határidőül *f. évi november hó 29-ik napjának d. e. 10 órája* a vármegyei székház kisebb tanácskozásai termébe ezennel kitűztetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fent megjelölt cikkek szállítására vállalkozni óhajtanak, hogy a fent kitűzött határidőig szabályszerűen felbélyegezett s 10 % óvadéki összeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatokat az alispáni hivatalnál annnyival is inkább adják be, mert a kitűzött időn túl érkezve beadott ajánlatok a tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1909. november 10.

Bornemisza, alispán.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Fáy Gyula főispán és Bornemisza alispán udvari tanácsos több fontos megyei ügyben e héten Budapesten jártak a minisztériumnál.

Püspöki értekezlet. A magyar katolikus püspöki kar t. hó 17-én Budapesten a primási-palotában értekezletet tartott, melyen sipeki Balás Lajos roznnyói megyés püspök is részt vett.

Lelkészcserézés. A Hager Miklós távozásával megüresedett zeherjei református lelkészi állást t. hó 14-én töltötték be az ottani hívek. A választáson Czinkó István ref. lelkész és Lukács Géza vármegyei főjegyző volt jelen. A zeherjeiek a lelkészi állást meghívás utján egyhangulag Batta György rimasimonyi érdemes lelkész-szel töltötték be.

Vallásos esték. A rimaszombati református egyház e télen is folytatni fogja az elmúlt télen olyan szép látogatottságnak örvendő vallásos összejöveteleit, az u. n. szeretet-vendégségeket. Az első szeretet-vendégség november hó 26-án lesz, délután 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában, a mikor is Bilkei Papp István, a budapesti református teológiai akadémia tudós igazgatója fog szabad előadást tartani Kálvin Jánosról s a Kálvin születésének négyszázados évfordulója alkalmából e nyáron tartott nagyszabású genfi ünnepekről, a hol az egész világ reformátussága képviselve volt s a hová a magyar reformátusok küldöttségét éppen B. Papp István ur vezette. A november 26-iki vallásos estén vendégeket is örömmel lát a helybeli református egyház.

A rendőrtisztviselők Budapesten folyó hó 15-én tartott országos értekezletén városunkból id. Badingyi Gyula rendőrkapitány vett részt.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Bibó Erzsébet helybeli áll. polg. iskolai helyettes tanítónő rendes tanítónővé nevezte ki.

Igazgatói cím. A vallás- és közoktatási minister Schlosz Lajos helybeli állami elemi iskolai tanítót, a tanítói kar egyik szerény és kiválóan tehetséges tagját, ki hivatását ritka buzgósággal tölti be, igazgatóvá nevezte ki.

Egyetemes egyházkerületi gyűlés. A magyarhonai ág. hitv. evang. egyetemes egyházkerület Budapesten t. hó 17-én kezdte meg gyűlését, melyen megyénkbeli Szentiványi Árpád kerületi felügyelő, Gyürky Pál kishonti, Terray Gyula gömöri főesperes, Szontagh Andor, Medveczky Sándor egyházmegyei felügyelők s az egyház számos kitünősége vett részt.

Eljegyzés. Báró Maillot Ferdinand zempléni vármegyei nagybirtokos eljegyezte özvegy gróf Almásy Arthurné született isépi Isépi Etelka szép és művelt leányát Mariánt.

Esküvő. Gábris Barnabás, volt itteni vasuti rak-tárnok kedves leánya: Ilona folyó hó 16-án tartotta esküvőjét Bazala Béla építész vállalkozóval a helybeli ág. ev. templomban.

Necsiszták János helybeli posta- és táviratistát folyó hó 24-én tartja esküvőjét városunkban a ref. templomban Liphay László polgártársunk kedves leányával Mariskával.

Jegyzői gyűlés. A vármegyebeli községi és körjegyzők nyugdíjgyűlete f. hó 26-án d. e. 10 órakor gyűlést tart a vármegyei székház kisebbik tanácstermében. A gyűlésen Bornemisza László alispán fog elnökölni.

Halálozás. Özv. Henney Kálmánt és családját mely gyász érte, amennyiben 14 éves fia: Géza t. hó 14-én hosszas betegség után elhunyt. A mélyen sujtott édes anyán és nagyanyán kívül három testvére: Katalin, László és Kálmán gyászolják az elhunytat, kinek temetése t. hó 16-án délután nagy részvét mellett ment végbe.

Kántor választás Helpán. A helpai róm. kath. hitközség Makovics Béla elhalálozása folytán megüresedett kántori állásra t. hó 16-án megtartott közgyűlésén egyhangulag s nagy lelkesedéssel Jókóczy Jánost, a közelmúltban saját kérelmére nyugalmazott fazekaszaluzsányi kántor-tanítót választotta, ki is a hitközség egyenes meghívására, a közóhajnak engedve s jól megérdemelt nyugalmát a közügyért feláldozva, a választást elfogadta. Jól eső örömmel regisztráljuk e hírt s őszintén gratulálunk Helpának, hogy sikerült Jókóczy kántor-ról megnyernie, kinek az egyház szolgálatában s a tanítói pályán eltöltött tartalmas multja, kántori szakképzettsége, vallásos lelkierte, lankadatlan munkássága, egyházi s világi előjárói iránti tiszteltetudása és kedves társadalmi modora elég biztosítékot és megnyugtást nyújthat a hitközségnek, hogy Jókóczyban minden tekintetben érdemes kántort választott magának. Ad multos annos! —k.

A próbabárlól. Nov. 13-án este tartottak beszámolót a táncztanításról: mint évenként szokás, nagy érdeklődés mellett. — Mások is érdekesek szoktak lenni ezek a táncvizsgálatok, de az idén különösen kitétek magukért a tánczmeisterek: Dobránszky János és fia. — A műsort ugyan kissé későn kezdték meg, — 5 óra helyett 6 óra után, — de mikor aztán elkezdődött, 17 ponton át mutatták be a tanult anyagot, a melyben több nehéz újdonság is szerepelt, — de a tanítványok hosszú sora pontosan, precízül végezte el a művészi lejtéseket és ugrásokat, a melyekkel sokan talán többre viszik az életben, mint a tejtükkel és Tersichore bizonyára kedvelt lelve volna művészetének haladásán. — A vizsgálati anyag után következett az ünnepes ténypontja: nemzeti tánczok bemutatása nemzeti öltözetben. A magyar szó-lót egy pirospozsgás szép leányka: Kohút Sarika járta el sarkantyupengetéssel. Ez ember önkénytelenül is Jókai „Mégis mozog a föld” című regényének hősi alakjára gondol, a kinek a francia tánczmeister azt mondja, hogy a magyarnak csak a táncza ér valamit, de az aztán sokat. Nemzeti büszkeség ül ki a homlokokra a dőlczeg mozdulatok láttára s ezzel a tánczczal bizony meghódították a közönséget. — Másodiknak 4 tehérbe öltözött édes kis baba lépett elő: Braun Bözsi, Kármán Katinka, Kathona Manczika és Komáromy Irénke és ennyival kedvességgel ellejtették az angol kék-vók táncz minden fordulóját. — Majd napkeletre szállt a fantázia, a fölkelő nap országába, a mikor japán öltözetben, nagy obligát legyezővel belépett Vályi Annus és szörnyű keleti komolysággal előadta a gésa-tánczot. — A tapsvihar el-ülte után egy kis olasz leány lépett elő Flentisz Gizella alakításában és lobogó fekete hajjal eljárta a gyorstem-póju tarantellát olyan ügyesen, hogy a közönség fahen-gető tapsával meg is ismételtette vele. — Erre két kis

esőpség: *Dobránszky* Maneczka és *Wallentinyi* Dodo a füzepös hollandi lassut lejtette el úgy, hogy nagyfokú komikum volt a két kis alakot ebben a komoly, nehézkes táncban látni. — Majd az összes leányövendékek fátöltőzárta be az előadást bengáli fény mellett, mintegy tündéri jelenet. — A szünet után szabad tánc folyt jökevényekkel együtt 1 óráig. — A magántáncok és az egyes tánczenek igazán fényesen sikerült bemutatása után dr. *Veress* Samu főgimn. igazgató és *Kathona* Géza polg. leányiskolai igazgató melegen gratuláltak a tehetséges és ügyes fiatal táncmestereknek: *Dobránszky* Bélának, ki nemcsak nagytudással és gyakoroltsággal, de sok türelemmel és ambícióval is oktatta növendékeit. Természetesen a szülők is siettek teljes elismerésüket és köszönetüket tolmácsolni a szép eredményért, melyben gyönyörködött a két roznói jó hírű táncmester: *Rozsnyó* és *Fuchs* is.

Dénes gróf születésnapja. *Andrássy* Dénes gróf, a mi nagy és nemeslelkű főúrunk folyó hó 18-án töltte be 73-ik életévét. A nemes grótot ez évforduló alkalmából számosan keresték föl őszinte és hódolatteljes üdvözlésekkel. Krasznahorkaváralján pedig szép ünnepségeket rendeztek, a hol szerdán este gyönyörű fényárban uszott az ősrégi vár, hogy urának az őt szeretők és tisztelők hódoló emlékezését tolmácsolja.

Eljegyzés. *Terray* István, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság nyug. pénztárnoka, társadalmunk köztisztelőiben álló tagja, ki mint kiváló régész és numismatikus megyénk határára tul is ismertté tette nevét, mult héten jegyezte el özv. *Kathona* Józsefné szül. *Vékay* Jolánt, *Kathona* Géza állami polgári leányiskolai igazgató kedves és szeretetreméltó sógor-nőjét.

Fráter Loránd hangversenye. *Fráter* Loránd, a híres magyar dalköltő, énekes és hegedűmester, ki a mult héten nálunk aratot nagy dícsőséget, f. hó 22-én *Rozsnyón*, 23-án pedig *Nagyroczén* fog hangversenyezni. A hangversenyek iránt nemcsak a városi, de a vidéki közönség körében is nagy érdeklődés mutatkozik.

Egy gömörmezei agár diadala. Már két ízben emlékeztünk meg arról, hogy *Hámos* Antal feleli szolgabíró „*Turka*” nevű agara a megyebeli és a szolnoki versenyeken is elvitte az első díjakat. Most ujabbán arról értesülünk ismét, hogy e kiváló agár a *Szolnokon* f. hó 11-én megtartott országos versenyen megint csak az első díjat vitte el, a mi 1000 korona készpénz, egy 85 centiméteres magas ezüst bilikom 1600 korona értékben és a földművelésügyi miniszterium díja egy kis arabstekete kancza 1300 korona értékben. Kiemeljük, hogy ez agár az idén 15-ször futott és 14-szer első lett. Azt mondják az agarászok, hogy ez páratlan eset az agarászat történetében.

Kaszinó-estély. A helybeli kaszinó „*Mikszáth*” estélyét f. évi december hó 4-én fogja megtartani a kaszinó helyiségeiben. Az estély programja, mely meghívó alakjában is közölve lesz, a következő: Felolvasás *Mikszáthról*, a híres íróról, tartja: dr. *Veress* Samu főgimnáziumi igazgató. — Zongora játék, előadja: *Kolbay* Sárika, ki gyönyörű játékaival már a mult évben is nagy dícsőséget aratot. — Vonós trió, előadják: *Laffers* Ede prim-hegedűn, *Győry* Lajos gordonkán és *Schedlm* Nándor zongorán. Ismerve az összes szereplőket, mondanunk sem kell, hogy az estély, mely este 9 órakor kezdődik, fényesen fog sikerülni. Utánna tánc reggelig. Belépőjegy 2 korona, melyből a költségek fedezése után fennmaradó összeg a kaszinó javára fog elszámoltatni.

Evi jelentés. Az országos munkásbetegségélyző és balesetbiztosító pénztár 1907—1908. évről első évi jelentését hatalmas füzetben nagy gondal és a fontos ügyhöz méltó alaposággal állította össze s a közgyűlésre kiküldött minden tag megkapta azt értékes mellékleteivel, statisztikai kimutatásaival és ügyesen megszerkesztett grafikonokkal együtt. A történeti részben: 1. a törvény életbeléptetése előtti, 2. az életbeléptetési időben történt események vannak leírva. Majd az Országos pénztár működésének kezdetéről nyerünk kimerítő tájékoztatást. A közvélemény tájékoztatásának hosszu és szépen kidolgozott fejezet van szentelve, mely után a helyi szervek és a jogi ügyek ismertetése következik s itt a választott bíróságok működéséről is találunk érdekes adatokat. A „betegségélyezés” című fejezetben az orvosszolgálat, a kórházügy, gyógytörök kérdése, gyógy-és kótszerkesztés szállítása s az orvosi tanács működésének több jelentős mozzanata tárgyalatik. A balesetügy egy érdekes és hatalmas fejezete az évi jelentésnek. 1907. júl. 1-től 1908. decz. 31-ig előfordult balesetek után 28400 korona 18 fillér fizettetett ki kártalanítás fejében. A központi igazgatás és a számvétség működéséről szól a jelentés még s aztán mellékletekként jön a statisztikai kimutatások egész halmaza. Az első kimutatásból megtudjuk, hogy az 1907. jun. 30-iki felszámoláskor a rimaszombati pénztár vagyona 18427 kor. 68 fillér, a roznóié 2426 kor. 18 fill. volt, 1908. decz. 31-én e vagyon átlaga: 19314 kor. 55 fill., illetve 2629 kor. 4 fill. Balesetbiztosítási díjjal 1907. júl. 1-től 1908. decz. 31-ig az itteni pénztárhoz tartozó 612 munkaadó 3512 kor. 50 fill., roznóiánál 139 munkaadó 1006 kor. 55 fillérral van hátralékban. A taglétszám 1908. decz. 31-én nálunk 3660, 2% járulékot fizető 880, 3% fizető 2780, roznóiánál: 1486, 2% 259, 3% 1227 volt. Az 1908. évi átlagos taglétszám, betegforgalom és halálozás adatai ezek: átlagos taglétszám az 1908. évben betegség esetére biztosított tagoknak: rimaszombati kerületben: 4037; a roznói kerületben: 1672. Keresetképtelenséggel járó megbetegedések voltak: Rimaszombat 965, Rozsnyó 498. Elhaltak: Rimaszombat 20, Rozsnyó 17. Keresetképes betegségek eset volt Rimaszombat: 3460; Rozsnyó: 1098; Családtagok: Rimaszombat 2156, Rozsnyó 380. Az 1907-iki mérleg szerint a rimaszombati pénztár tiszta vagyona 1376 kor. 72 fill. a roznóié 1463 kor. 53 fill. volt, az 1908-iki szerint 6067 kor. 25 fill. illetve 3950 kor. 64 fill. tiszta vagyon, mint fölölég volt. Érdekes az összehasonlítás az 1907. és 1908. évi kiadások között. Táppénzre kiadott a rimaszombati pénztár 1907-ben 3881 kor. 92 fill. (19% az összkidásnak) 1908-ban: 17095 kor. 90 fill. (24%), Rozsnyói 1747 kor. 96 fill. (26%), 1908-ban 8761 kor. 20 fill. (28%), Gyógyászati ellátásokra: Rimaszombat 1907-ben 5486 84 (28%), 1908-ban 17524 94 (25%); Rozsnyó 1907-ben 1130 15

(16%), 1908-ban 5055 22 (16%). Kórházi költségek: Rimaszombat 1907-ben 1489 67 (7%), 1908-ban 6106 71 (9%); Rozsnyó 1907-ben 888 76 (13%), 1908-ban 3882 48 (12%). Kezelési költségek: Rimaszombat 1907-ben 2857 37 (14%), 1908-ban 9083 96 (13%); Rozsnyó 1907-ben 1737 kor. 8 fill. (26%), 1908-ban 4969 kor. 92 fill. (16%). Orvosi költségek: Rimaszombat 1907-ben 5117 18 (26%), 1908-ban 18915 55 (27%); Rozsnyó 1907-ben 1145 40 (17%), 1908-ban 8215 40 (26%). Az 1909-ik évi költségvetésben: Rimaszombati pénztár: 74000 kor. bevétellel, 72930 kor. 99 fill. kiadással; a roznói 33000 kor. bevétellel, 29500 kor. 88 fill. kiadással szerepel. A jelentés végén az országos pénztár 1910. évi költségvetéséről van közölve. — Érdekes volna a nagy gondal összeállított jelentéssel bővebben foglalkozni, már csak azért is, mert annak tartalma tulajdonképen arra volna hivatva, hogy az érdeklődők s az ország munkásközönségének figyelmét méltó módon irányítsa ezen kiválóan humánus intézmény felé. A jelentés adatai valóban alkalmasak arra, hogy a munkásbiztosító pénztárak iránt itt-ott tapasztalható ellen-szenvet teljesen elenyésztessek; de módot kellene adni arra, hogy a könyv minél szélesebb körben forgalomba jöjjön, mert az bizony édes-kevés, ha egy 4—5000 taggal bíró pénztár területére két példány jut, t. i. a közgyűlési kiküldöttek részére.

Főtárgyalás. F. hó 19-én a helybeli kir. törvény-széknel a közönség szokatlan nagy érdeklődése mellett esti 10 óra után ért véget a *Dickmann* Jenő helybeli kereskedő büntügye. A főtárgyaláson *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró elnökölt, dr. *Mészáros* István kir. ügyész volt a vád képviselője, *Dickmann* védelmét dr. *Törköly* József vitte. A bizonyítási eljárás délután nyert befejezést, s a vád- és védbeszédek elhangzása után este 1/4 11 óra tájban, a nagy termet zsufolóság megtöltő hallgatóság előtt hirdette ki az ítéletet az elnök. A bíróság *Dickmann* Jenőt bűnösnek mondotta ki az özv. *Kintzig* Ferencné kárára elkövetett okirathamítás büntetésében, mert a kötlevelben a hatos számot nyolczasra javította, s ezért öt hat hónapi börtönre s a költségek részben való viselésére ítélte, kimondván, hogy az ez ügyben szereplő kötlevelre a hamisítás rávezettek. Az ügyész által állítólagos csalás miatt emelt vád alól felmentette *Dickmann* Jenőt a bíróság, mely az ítéletet — tartalékos hadnagyról lévén szó — közli a 66. sz. gyalogezreddel. Az ítélet ellen az ügyész és a vádlott is felebbezett.

Hangverseny. Ismét hangverseny lesz városunkban december 11-én. *Fenyvesi* Miksa jeles hegedűművész *Cséka* Aladár kiváló zongoristával együtt hangversenyt rendez, melyre jegyek előjegyezhetők: Lévai Izsó könyvkereskedésében.

Betörés. *Császár* Pál helybeli pék, *Kossuth*-utcai üzletébe f. hó 19—20-ika közötti éjjelen valami gazember betört s onnan a pénzes fiókból 20 koronát vitt el. A tettes az ajtót eltávolítása után bezárta maga után kulcsal. Hát a rendőrség hol volt, ha az Erzsébet-tér mellett — a városházától 200 lépésnyire észrevétlenül be lehet törni?

Vármegyénk állatiétszáma az 1909-ik évben. A földművelésügyi miniszterium most adta közre a folyó év tavaszán fogatosított haszonállat számlálás eredményét, a mely szerint vármegyénkben van 76498 drb szarvasmarha, 19220 drb. ló, 50651. drb. sertés és 154432 drb juh. Ez adatokat összehasonlítva az 1908. évi állatszámítás eredményével, szomoruan kell megállapítanunk állatállományunk csökkenését, mert 3586 drb. szarvasmarhával, 5309 drb. sertéssel és 18477 juhval van kevesebb, mint volt tavaly és csupán a lovak száma emelkedett 3423 darabbal. — Ezek az adatok annál szomorubbak, mert az egész ország állatállománya a tavalyival szemben hasonló dekadentiát mutat. A miniszteri kimutatásból kitűnik, hogy Magyarország szarvasmarha állománya tavaly óta 3,20%-al, sertés állománya 10,61%-al, juh állománya 6,55%-al csökkent s csupán lóállománya mutat 0,88%-os szaporodást.

Ajándék a hazafias közönségnek. Az aradi tizenhárom vértanu vesztőhelyének megváltására és a hősköz méltó monumentum emelésére rendezett sorsjáték iránt, mely páratlan nyereséyekkel kecsgetteti a sorsjegyvásárlókat. Országszerte legnagyobb érdeklődés mutatkozik. *Damjanichné* levele oly mély hatással van a közönségre, hogy nap-nap után tömeges sorsjegy rendelések érkeznek a bizottság központi irodájához (Budapest, VII. Akácza utca 39.) A bizottság ujabb elhatározta, hogy minden 30 drb 1 koronás Vesztőhely-sorsjegy vásárlójának halálból ajándékol azonnal megküldi *Vargha* Ottónak 20 korona értékű, pompás díszkötésű képekkel gazdagon illusztrált, hatalmas díszművét: *Az aradi Vértanúk Albumát*. Amellett tehát, hogy a sorsjegyvásárlóknak nagy értékű nyereményekre is kilátásuk van, — mindjárt olyan ajándékok jutnak, a mely körülbelül egyenértékű a 30 sorsjegy árával.

Rimaszombat város közönsége figyelmébe. A rimaszombati Tejesarnok szövetkezet (Szőjártó-utca 20.) folyó évi december hó 1-én megkezdte működését. A szövetkezet ez uton is felkéri a fogyasztó közönséget, hogy napi tejszükségletét a Gömör-Kishont-vármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalában (vármegyháza) bejelenteni sziveskedjék. Tájékozódás végett megjegyezzük, hogy az előjegyzett tejszükséglet naponta reggel légmentesen elzárva palackokban házhoz lesz hordva. Tisztán kezelt teljes tej ára literenként 18 fillér. A szövetkezet üzlethelyiségében a nap bármely szakában be lehet szerezni: tejet, vajot, turót és tejszint. — A „Rimaszombati Tejszövetkezet” igazgatósága.

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a téli idény alatt állandóan triss **vágott virág, csokrok, virágkosarak és koszoruk** a legizlésebb kivitelben, valamint **cserepes virágzó növények** jutányos áron kaphatók. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel
Rimaszombatban, Ferenczy-utca 18. sz.
Vámos Sándor, műkertész.

Nyugdíj biztosítás.

A helybeli ipartestületi nyugdíj-egyesületbe beléphetnek helybeli iparosok, kereskedők, hivatalnokok, segéd munkások, orvosi vizsgálat és korra való tekintet nélkül.

Tartaléktöke 7 év alatt: **42000 korona.**

A csekély tagjárnélék tetszés szerinti részletekben fizethető. — Nyugdíj jogosultság 10 évi várakozási idő eltelte után, évenként emelkedve.

35 évi tagság után teljes nyugdíj

az I. osztályban havi . . . 45 korona 25 fillér;

II. osztályban havi . . . 67 korona 87 fillér;

III. osztályban havi . . . 90 korona 50 fillér.

Özvegyi nyugdíj 40%, kiskoruk 13—14 éves korukig neveltetési járulékot élveznek.

Taglétszám 150; a felvételeket eszközli *Kovács* István pénztárnok és *Rónay* Gyula titkár.

Sertésölésre

és annak kívánság szerinti izléses feldolgozására az **idény beállta alkalmával** alólírott — mint tanult hentes — ajánlja szolgálatát a n. é. közönségnek.

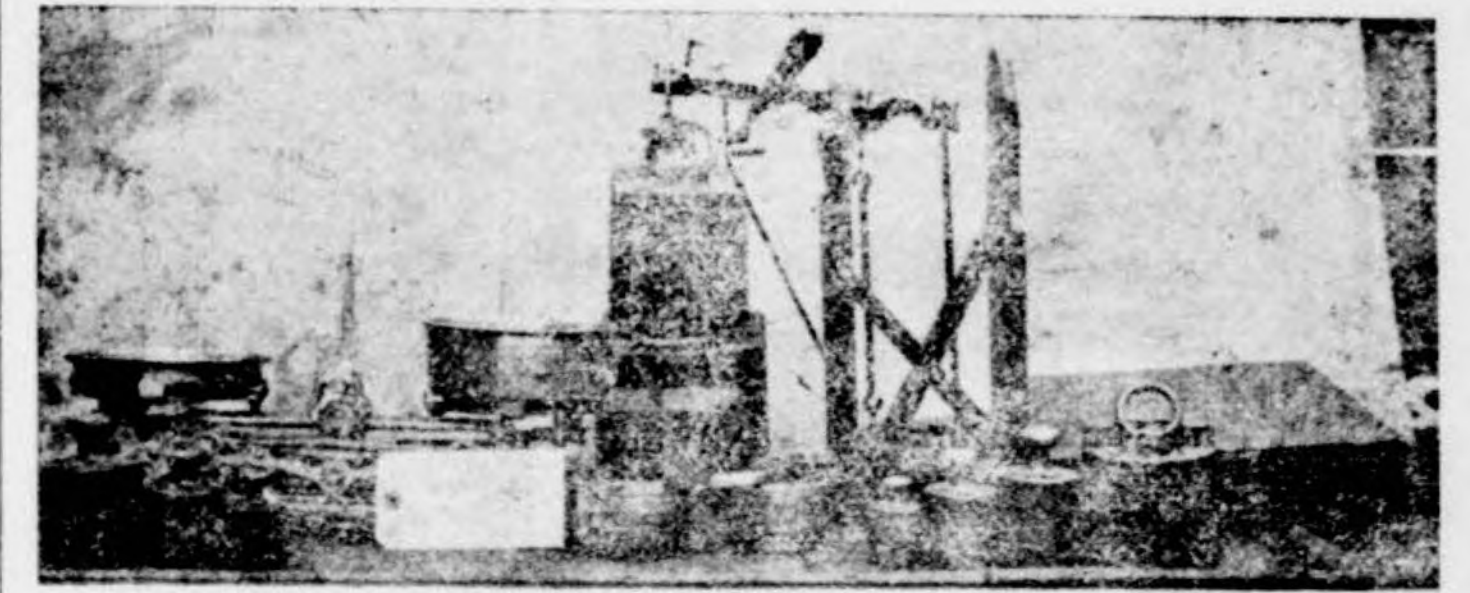
Hudiczus László, hentes.

Lakás: Rimaszombat, Sodoma-utca 3. szám.

Kiadó üzlet.

Rákóczy-utca 18. szám alatt egy jó forgalmu üzlet **május 1-ére** bérbe adandó, a bérleti szándékozők a tulajdonos: **özv. Mindszenty Bertalannéval** értekezhetnek.

Géperőre berendezett legmodernebb mérlegjavító műhely.

Hivatkozással e lap hasábjain előbb és régebb idő óta megjelent hirdetéseimre, melyek alapján nemcsak **vármegyénk**, de sőt mondhatnám **egész felső Magyarország** mérleg-tartó közönsége osztatlan bizalmával ajándékozott meg; midőn tehát a nagyérdemű közönség e téren eddigi becses támogatásáért a legmelegebb köszönetemet nyilvánítom, egyben tisztelt ügyfeleim és megrendelőim nagyrabecsült figyelmét bátorítom felhívni, **hogy műhelyemet újja építve**, a legnagyobb szabású mérleggyártó műhelyekkel is versenyképesé tettem s legfőbb gondomat a

mérleg és súlyok javítására

fordítom, s miután **gépekkel** szereltem fel üzletemet, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy vasuton érkező megrendeléseket is **2—3 nap alatt**

minden konkurencsemnél olcsóbb áron mellett

képes vagyok bármily mennyiségben elkészíteni s a mértékhiitelesítő hivatal által **hitelesítve** a t. közönség rendelkezésére bocsájtani.

Rimaszombat, Tamásfali-ut 10. — Tisztelettel:

Özv. HLOZEK JÁNOSNÉ.

építtet, gép-, és mérleglakatos, a közkezdvelt majolika tűzhelyek egyedüli készítője.

Szőlőoltványok

számos bor és csemefajokban, egy és két éves gyökerek. Legkorábban érő Csabagyöngye. Gyökere vad alanyok ültetésre és 2 évesek pótlásra kaphatók Kertész-sor 19. sz. a öjtványtelepemen (Villamos: Rác megálló.) Kivánatra árjegyzéket küld **Fischer** Lajos Miskolcson, Városház-tér 9. 1—6.

Faarverési hirdetmény.

1657. sz. **Koháryháza** volt urbéresei erdejökben kitermelendő a „Pod Vasolov” nevű rétre és a „Kapesula” völgybe közelített mintegy 1000 m² körülbelül 0,6 részben jegenye és 0,4 részben lucfenyő haszon fatömeg a garamvölgyi járás szolgabírói hivatalnál **Nándorvölgyön 1909. évi december 2-án** d. e. 9 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár méterenként 10 korona.

A szerződési időtartam 1910. évi április hó 1-én jár le.

Bánatpénzképen 1000, azaz egyezer korona készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő. Utóajánlatok nem fogadottnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a garamvölgyi járás főszolgabírói hivatalban és a m. kir. járási erdőgazdálkodásnál Nyustján megtekinthetők. Nándorvölgy, 1909. évi november 11.

Tomory, főszolgabíró.

Kárpitos, paplanos munkák

legolcsóbb beszerzési forrása

IZSÁK SÁNDORNAL,

Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében. 7—

Ugyanitt egy tanoc és tanuló lány felvételik.

Mérlegjavítások.

Az első gömörmegei mechanikailag berendezett **nagy mérlegjavító műhelyben** mindenféle mérlegek és súlyok **30%-al olcsóbban** javíttatnak mint bárhol, egyszersmint a javított mérlegeket és súlyokat a helybeli mértékhitelítő hivatalban hitelesíteti.

Javit továbbá: mindentéle tegyvert, varrógépet, kerékpárt, villanyesengőt, szivattyút és bármilyen különleges gépet szakszerűen, gyorsan, pontosan és mérsékelt áron.

KORENT V.

géplakatos, mechanikus és puskműves Rimaszombat.

Eladó házak.

Itt **Rimaszombatban** a Rózsa-utca és Koháry-utczára néző s a **néhai Henyey Kálmán örökösei** tulajdonához tartozó beltelek és azon épült jökarban lévő 4-4 szobás 3 lakóház a mellékhelyiségekkel együtt a városi árvaszéknél **folyo évi december hó 4-ik napján d. e. 9 órakor** megtartandó nyilvános önkéntes árverésen, többet ígérés útján el fog adatni. Az árverésre a venni szándékozók meghívottak.

Vevő jelentkezésére a házak szabad kézből is eladatnak. Az érdeklődők a városi árvaszéki ülnöknél szerezhetnek bővebb felvilágosítást a hivatalos órák alatt. Rimaszombat, 1909. november hó 18-án.

Városi árvaszék.

KARÁCSONYI OCCASIO!

Nagyságos asszonyom!

Kérem, mielőtt gyermekjátékot óhajt vásárolni, el ne mulassza megtekinteni

Csizi Kálmán Erzsébet-tér

kézimunka-, női- és uri divatruházának külön berendezett **gyermekjáték** termét, a hol is különleges játékaruk és

mindenféle karácsonyi ajándékok

rendkívül olcsó árban beszerezhetők!

1-*

KARÁCSONYI OCCASIO!

!!RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAK!!

!!!ELŐNYÖS KISZOLGÁLTÁS!!!

Hirdetmény.

5222-909. elm. sz. — Rimaszombat r. t. város önkéntes árverés alá bocsátja, illetőleg ajánlati verseny útján eladóvá teszi a **Rimatamásfala községben fekvő u. n. „Gondúzó”** koresma épület és tartozékainak 123. részéből a tulajdonát képező 1191/3 rész jogát 20000 korona becsértékben.

Venni szándékozók ajánlataikat, az ajánlati összeg 10 százaléka a városi pénztárba történt befizetését igazoló nyugta csatolása mellett a polgármesteri hivatalhoz **f. évi december hó 15-ének d. e. 11 órájáig** nyújtják be, a hol az eladást illetőleg részletesebb felvilágosítás is nyerhető.

Az ajánlatok feletti mindennemű döntési jog a közgyűlésnek marad fel.

Rimaszombat, 1909. november hó 11-én.

Dr. Kovács, polgármester.

ZABSZALMÁT,

buza vagy rozsszalmát s szénát préselt állapotban, valamint gabona zsupszalmát legolcsóbban szállít:

BALÁNYI DEZSŐ MISKOLCZON.

Hirdetmény.

769. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1891. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrőcei kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. I. 419/3. számú végzése következtében dr. Hozáczy Ferenc ügyvéd által képviselt garamölgyi tak. pénztár javára 700 kor. s jár. erejéig 1908. évi október hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyrőcei kir. járásbíróság 1909. évi V. 512/2. számú végzése folytán 700 korona tökéketelés, ennek 1908. évi május hó 22 napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 97 kor. 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Helpán leendő megtartására 1909. évi november hó 29-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagyrőcén, 1909. évi nov. 9. napján.

Holló Arzén, kir. jbir. végrehajtó.

A vadászidény beáltával

ajánlom a műhelyemben készült **vizhatlan csizma- és cipőimet,**

melyek a most megnyílt és megnagyobított üzletemben úgy készen, mint mérték szerinti megrendelésre kaphatók:

KOVÁCS ZSIGMOND NÉ

Rimaszombat, Deák F.-u. 8. sz.

Hirdetmény.

5349. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Krausz Gyula ügyvéd végrehajtónak, Szudor Julianna férj. Csurilla Károlyné végrehajtást szenvedő elleni 496 kor. 82 fillér s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Nyustya községben fekvő s a nyustyai I. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1. 3-15. és 18. sorszám alatti urb. ingatlan, 8. nép sorszámu ház és erdő s legelőből B. 10. alatt Szudor Julianna nevéen álló 1/6 jutalékra 1053 kor. és ugyanannak a nyustyai 363 számú telekjegyzőkönyvben foglalt I. 1. sor 37-39. hrszám 30 összeirási számú ház, udvar és kertből 1/6 jutalékára 183 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelhetik s annak megtartására határnapul **1909. évi december hó 11-ik** napjának d. e. 10 óráját Nyustya községbe a községi bíró házába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 105 korona 30 fillér, és 18 korona 30 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1909. évi október hó 4-én.

Dr. Musotter, kir. tszéki bíró.

Szoyka Pál

női kézimunka-, rövid-, szövött-, diszmű-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombat, Rákóczi-u. 1. sz. a.

Ajánlja:

Dús raktárát mindennemű **női kézimunka kellékekben: előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonetteket.**

Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját,** keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölcsön-mintáit,** ugy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **szines disz-dolgok himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, fadaragászati, fa- és bársony **égetési kellékeit.**

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel befejezendő és kész **plüss-kazetek, albumok, mappák, emlékkönyvek, tárczák, ridikütlök** és egyéb diszműárut.

Együttal a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ez idén is

játékraktáramat

a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek.

☛ **Telefon-szám: 38.** ☛

3-*

Hirdetmény.

770. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrőcei kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. I. 418/3. számú végzése következtében dr. Hozáczy Ferenc ügyvéd által képviselt garamölgyi tak. pénztár javára 800 kor. s jár. erejéig 1908. évi október hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyrőcei kir. járásbíróság 1909. évi V. 513/2. számú végzése folytán 800 korona tökéketelés, ennek 1908. évi június hó 9-ik napjától járó 8%-os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 98 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Helpán leendő megtartására 1909. évi november hó 29-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagyrőcén, 1909. évi nov. hó 9. napján.

Holló Arzén, kir. jbir. végrehajtó.

Hisnyan Béla

férfi- és gyermekruha raktára Deák Ferencz-u. 8. szám alatt.

Ajánlja dús felszerelt férfi- és gyermekruha raktárát a n. é. közönség figyelmébe, hol mindenféle öltözék a legjobb anyagból kifogástalanul elkészítve, nagy választékban a legmérsékeltébb árak mellett úgy kész állapotban, mint mértékvétel szerint is kaphatók.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeceksavagókat kézfij vagy járgányhajtásra. — **Répavágókat** és **tengeri morzsolókat.** — **Olajsajtókat** és **olajmag pörkölöket.** — **Olajmag zúzókat.** — **Örlő** és **daráló malmokat.** **Progress tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket** és teljes **malom berendezéseket.** — Továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket** és **gőzkazánokat, szeszgyár berendezéseket,** m. p. **Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat stb.** ☛ Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.** ☛

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

5-6